

УДК: 343.137

DOI: <https://doi.org/10.32366/2523-4269-2021-75-2-175-181>

Смирнов Максим Іванович,
кандидат юридичних наук, доцент
(Національний університет «Одеська юридична академія»,
м. Одеса)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4563-5902>

ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЯ ЯК ПРОЦЕСУАЛЬНА ФОРМА ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ УКРАЇНИ

У статті розглянуто окремі питання, пов'язані з особливостями використання відеоконференції у кримінальному провадженні в цілому та на окремих його стадіях, а також обґрунтовано власні висновки та пропозиції, спрямовані на подальше вдосконалення кримінального процесуального законодавства України щодо зазначеної проблеми. Досліджено сутність, значення, переваги, сучасний стан та перспективи використання відеоконференції в кримінальному провадженні України. Проаналізовано підстави, процесуальний порядок і сформульовано особливості використання відеоконференції в кримінальному провадженні України.

Ключові слова: *відеоконференція в кримінальному провадженні; допит шляхом проведення ВК; процесуальний порядок та особливості використання ВК.*

Постановка проблеми. Відеоконференція (далі – ВК) у кримінальному провадженні України, хоч і становить значний теоретичний та практичний інтерес, все-таки належить до категорії недостатньо досліджених наукових питань. Проблема застосування ВК у кримінальному провадженні комплексна та має фінансову, організаційну, технічну, правову, процесуальну і навіть психологічну сторони.

Крім того, недостатність досвіду застосування ВК у кримінальному провадженні в цілому та на окремих його стадіях, а іноді заперечення такого використання з боку практичних працівників негативно позначаються на ефективності її реалізації на практиці. Ще однією з причин такого стану є відсутність фундаментальних теоретичних розробок щодо використання інформаційних технологій у кримінальному провадженні, зокрема і ВК. Унаслідок цього багато актуальних питань щодо використання ВК продовжують бути не вирішеними на законодавчому рівні. Цей факт міг би залишитися простою констатацією, якби не перспектива застосування розглянутої технології в кримінальному провадженні України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання, пов'язані з особливостями використання ВК у кримінальному провадженні в цілому та на окремих його стадіях, у кримінальних провадженнях, ускладнених іноземним елементом, перебували в центрі уваги науковців та практиків. З цього питання свою фахову позицію висловлювали Ю. П. Аленін, Т. С. Гавриш, І. В. Гловюк, В. Т. Маляренко, М. І. Пашковський та інші.

Метою статті є розгляд окремих дискусійних питань, пов'язаних з особливостями використанням ВК у кримінальному провадженні, а також обґрунтування власних висновків та пропозицій, спрямованих на подальше вдосконалення кримінального процесуального законодавства України щодо зазначених проблем.

Виклад основного матеріалу дослідження. Використанню ВК у кримінальному провадженні України присвячені ст.ст. 232, 336 та 567 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України). Якщо ст. 567 КПК України передбачає впровадження ВК у сферу міжнародної правової допомоги (проведення допиту за запитом компетентного органу іноземної держави шляхом ВК), то ст.ст. 232 та 336 КПК України регламентують використання ВК у національному кримінальному провадженні, неускладненому іноземним елементом. Зокрема, КПК України дозволяє проведення в режимі ВК таких дій: допиту осіб, у тому числі одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб; пред'явлення для впізнання осіб та речей; проведення процесуальних дій у режимі ВК під час судового провадження.

Відомо, що зміст та форма кримінального провадження повинні відповідати загальним засадам кримінального провадження. Використання ВК у кримінальному провадженні незначною мірою впливає лише на засаду безпосередності дослідження показань, речей і документів. Це обумовлено тим, що проведення процесуальних дій у режимі ВК має деякі особливості, наприклад, застосування ВК дає змогу учасникам «бути присутніми» під час проведення слідчої (розшукової) дії або судового засідання, не перебуваючи безпосередньо у приміщенні органу досудового розслідування, суду, використовуючи термінали, які розташовані в інших приміщеннях.

Однак факт перебування підозрюваного, потерпілого, свідка або іншої особи в приміщенні органу досудового розслідування, суду або іншому місці проведення процесуальної, слідчої (розшукової) дії суттєво не впливає на здатність слідчого, прокурора, слідчого судді, суду відрізнити правдиві показання від неправдивих. Слідчий, прокурор, слідчий суддя або суд, отримуючи свідчення шляхом ВК, може враховувати майже всі нюанси поведінки, які виявляються під час особистого спілкування, тому використання ВК не має істотних недоліків у порівнянні з традиційними порядком проведення слідчих (розшукових) дій та не має кардинальних відмінностей в оцінці їх показань.

Отже, застосування ВК цілком узгоджується із засадами кримінального провадження, а сама ВК є процесуальною формою використання інформаційних технологій у кримінальному провадженні та призначається для проведення заходу, учасники якого територіально віддалені один від одного, а тому спілкування між ними відбувається завдяки використанню технічних засобів зв'язку, що забезпечують передачу зображення і звуку в режимі реального часу.

Проведення слідчих (розшукових) дій у режимі ВК може застосовуватися за рішенням слідчого, прокурора, слідчого судді або суду в кожному конкретному випадку з урахуванням обставин кримінального провадження та наявності підстав, зокрема: неможливості безпосередньої участі певних осіб у досудовому провадженні за станом здоров'я або з інших поважних причин; необхідності забезпечення безпеки осіб; проведення допиту малолітнього або неповнолітнього свідка, потерпілого; необхідності вжиття таких заходів для забезпечення оперативності досудового розслідування; наявності інших підстав, визначених слідчим, прокурором, слідчим суддею достатніми.

Наведений перелік не є вичерпним, оскільки в п. 5 ч. 1 ст. 232 КПК України зазначено про «наявність інших підстав, визначених слідчим, прокурором, слідчим суддею достатніми». Наявність хоча б однієї з названих обставин буде достатньою підставою для проведення слідчої (розшукової) дії в режимі ВК.

Аналогічні підстави, які передбачені в ч. 1 ст. 232 КПК України, вказані в ч. 1 ст. 336 КПК України щодо проведення судового провадження в режимі ВК.

Частина 2 ст. 232 КПК України передбачає, що рішення про проведення слідчої (розшукової) дії в режимі ВК приймається слідчим, прокурором, слідчим суддею (в разі

проведення в режимі ВК допиту згідно зі ст. 225 КПК України) з власної ініціативи або за клопотанням сторони кримінального провадження чи інших учасників кримінального провадження.

Слідчий суддя приймає рішення про проведення допиту в режимі ВК з власної ініціативи або на підставі клопотання сторони кримінального провадження у виняткових випадках, пов'язаних із необхідністю отримання показань свідка чи потерпілого під час досудового розслідування, якщо через існування небезпеки для життя і здоров'я свідка чи потерпілого, їх тяжкої хвороби, наявності інших обставин, що можуть унеможливити їхній допит у суді або вплинути на повноту чи достовірність показань.

Відповідно до вимог КПК України, рішення слідчого та прокурора приймається у формі постанови, яка виноситься у випадках, визначених цим Кодексом, а також коли слідчий, прокурор визнає це доцільним. Частина 2 ст. 232 КПК України передбачає винесення спеціальної постанови (ухвали) про проведення слідчої (розшукової) дії в режимі ВК тільки в тому разі, коли проти цього заперечує сторона кримінального провадження чи потерпілий. Отже, якщо є заперечення з боку сторони кримінального провадження чи потерпілого щодо проведення слідчої (розшукової) дії в режимі ВК, а слідчий, прокурор чи слідчий суддя вважають за необхідне проведення допиту чи впізнання в режимі ВК, вони повинні обґрунтувати своє рішення у вмотивованій постанові чи ухвалі.

Оскільки для підозрюваного давання показань є правом, а не обов'язком, проведення слідчої (розшукової) дії за його участю, коли він проти цього заперечує, не допускається.

Деякі особливості має процесуальний порядок проведення слідчих (розшукових) дій у режимі ВК, що відрізняють його від загального порядку проведення зазначених дій. Так, особливості процесуального порядку виконання слідчої (розшукової) дії в режимі ВК залежать від місця перебування особи, яка братиме участь у здійсненні слідчої (розшукової) дії за допомогою ВК. Така особа може знаходитися: у приміщенні, розташованому на території, яка перебуває під юрисдикцією органу досудового розслідування, або на території міста, в якому він розташований; у приміщенні, розташованому поза територією, яка перебуває під юрисдикцією органу досудового розслідування, або поза територією міста, в якому він розташований.

Учасниками слідчої (розшукової) дії в режимі ВК можуть бути свідки (у тому числі малолітні або неповнолітні), потерпілі, підозрювані. З огляду на те, що допит особи та пред'явлення для впізнання осіб чи речей у режимі ВК здійснюються за правилами ст.ст. 225–227 та 228–229 КПК України, то в ході їх проведення можуть брати участь представник, захисник, спеціаліст, експерт, перекладач, педагог, психолог й інші особи, потреба в яких виникає у зв'язку з особливостями проведення слідчої (розшукової) дії.

Уважаємо, що проведення слідчих (розшукових) дій у режимі ВК не може здійснюватися щодо осіб, які страждають на дефекти мови, зору чи слуху.

Проведення допиту в режимі ВК за рішенням слідчого судді здійснюється згідно з положеннями ст. 232 та ч. 4–5 ст. 336 КПК України.

Під час проведення слідчої (розшукової) дії в режимі ВК слід забезпечити належну якість зображення і звуку, а також інформаційну безпеку. Тому слідчий, прокурор чи слідчий суддя повинні залучити до участі в проведенні слідчої (розшукової) дії в режимі ВК спеціаліста, який володіє спеціальними знаннями та навичками застосування відповідних технічних засобів і технологій. Метою залучення спеціаліста є забезпечення належної якості передачі зображення і звуку, безперервного і стабільного сеансу зв'язку та інформаційної безпеки ВК.

КПК України не дає визначення термінів «належна якість зображення і звуку» та «інформаційна безпека». Під належною якістю зображення слід розуміти зображення, що дає змогу ідентифікувати особу за її зовнішністю всіма учасниками слідчої (розшукової) дії і зафіксувати це зображення технічними засобами з подальшою можливістю ідентифікації учасника слідчої (розшукової) дії за зображенням. Під належною якістю звуку передбачається звук, який дозволяє чітко і розбірливо розрізнити показання особи за її голосом усіма

учасниками слідчої (розшукової) дії і зафіксувати його технічними засобами з подальшою можливістю ідентифікації учасника слідчої (розшукової) дії за його голосом. «Інформаційну безпеку телекомунікаційних мереж» визначають як здатність технічних засобів і технологій забезпечувати захист від знищення, перекручення, блокування інформації, її несанкціонованого витоку або від порушення встановленого порядку її маршрутизації [1].

Перед початком проведення слідчої (розшукової) дії в режимі ВК необхідно переконатися, що ніщо не перешкоджає особі вільно давати показання, заявляти клопотання, надавати докази, що сприяє уникненню так званого впливу «поза кадром». Проведення слідчої (розшукової) дії у режимі ВК повинно бути організоване так, щоб було видно не тільки її учасників, але й усе приміщення, у якому вона здійснюється, а також усіх осіб, що беруть участь або присутні під час її проведення, з метою спостереження за їхньою реакцією на конкретні показання або поставлені запитання.

Учасникам слідчої (розшукової) дії повинна бути забезпечена можливість ставити запитання та отримувати відповіді осіб, які беруть участь у слідчій (розшуковій) дії в режимі ВК, реалізовувати інші надані їм процесуальні права та виконувати процесуальні обов'язки, передбачені КПК України.

Оскільки відповідно до ч. 6 ст. 224 КПК України допитувана особа має право використовувати під час допиту власні документи й нотатки, якщо її показання пов'язані з будь-якими обчисленнями та іншими відомостями, які важко зберегти в пам'яті, то в ході допиту в режимі ВК потрібно забезпечити можливість передати інформацію, яка міститься в таких документах і нотатках. Для цього в місці перебування допитуваної особи слід установити сканер, а в місці перебування слідчого, прокурора, слідчого судді та інших учасників слідчої (розшукової) дії – принтер.

З метою забезпечення безпеки особи вона може бути допитана в режимі ВК з такими змінами зовнішності та голосу, за яких її неможливо було б упізнати. Для цього застосовуються спеціальні акустичні ефекти, що змінюють голос, а також візуальні перешкоди технічного характеру, або іншим чином змінюється зовнішність особи. У такому разі обмін відеоінформацією в режимі ВК не здійснюється, а отримана від допитуваної особи аудіоінформація змінюється за допомогою програмно-апаратних засобів [2].

Слід зауважити, що під час проведення вербальних слідчих (розшукових) дій у режимі ВК знижується рівень комунікативного контакту з його учасником, встановлення якого є важливим складником ефективності слідчої (розшукової) дії. Ця обставина зумовлена необхідністю одержати особисте, безпосереднє враження від допитуваного та врахувати всі нюанси його поведінки під час давання показань, а також відсутністю прямого (тобто віч-на-віч) спілкування слідчого, прокурора або слідчого судді з учасником слідчої (розшукової) дії; технічною складністю передачі всього обсягу інформації; відсутністю сприятливої для спілкування атмосфери слідчої (розшукової) дії.

Зниження рівня комунікативного контакту під час проведення слідчих (розшукових) дій у режимі ВК не варто розглядати як суттєву перешкоду для її використання у кримінальному провадженні. Вважаємо, що ВК слід визначати як «технічного посередника» між слідчим, прокурором, слідчим суддею – з одного боку, і допитуваним – з іншого. ВК передбачає мінімум впливу на безпосереднє враження від допитуваного, не створює нездоланного бар'єру для ефективної комунікації між учасниками слідчої (розшукової) дії.

У ч. 1 ст. 104 КПК України встановлюється, що у випадках, визначених цим Кодексом, хід і результати проведення процесуальної дії фіксуються у протоколі. Стаття 232 КПК України не містить прямої вказівки щодо фіксації ходу й результатів допиту, проведеного в режимі ВК, у протоколі. Водночас у КПК України є низка непрямих вказівок, які свідчать про необхідність складання протоколу допиту, проведеного в режимі ВК, зокрема: ч. 2 ст. 104 КПК України передбачає, що текст показань може не вноситися до відповідного протоколу, якщо допит фіксувався за допомогою технічних засобів; у такому разі в протоколі зазначається, що показання зафіксовані на носії інформації, який додається до нього; п. 3 ч. 2 ст. 105 КПК України встановлює, що додатком до протоколу є відеозапис процесуальної дії,

який долучається до нього; ч. 5 ст. 224 КПК України визначає, що під час допиту може застосовуватися відеозапис. Отже, під час проведення допиту в режимі ВК має складатися протокол.

Частина 9 ст. 232 КПК України передбачає, що хід і результати слідчої (розшукової) дії, проведеної в режимі ВК, одержують певну фіксовану форму за допомогою технічних засобів відеозапису. Технічні засоби відеозапису ходу і результатів слідчої (розшукової) дії – це сукупність програмно-апаратних засобів та приладів, що забезпечують належне фіксування, зберігання, копіювання (дублювання) і використання інформації, яка відображає процес ВК [2]. Відео- та аудіозаписи, які сформовані безпосередньо під час проведення ВК і записані за допомогою технічних засобів відеозапису, є вихідним матеріалом для виготовлення робочої та архівної копій.

У матеріалах кримінального провадження обов'язково зберігаються оригінальні примірники технічних носіїв інформації зафіксованої процесуальної дії, резервні копії яких зберігаються окремо.

Згідно з ч. 6 ст. 107 КПК України незастосування технічних засобів фіксування кримінального провадження в обов'язкових випадках призводить до недійсності відповідної процесуальної дії та отриманих унаслідок її вчинення результатів.

Висновки. Використання ВК у кримінальному провадженні незначною мірою впливає лише на засаду безпосередності дослідження показань, речей і документів. Це обумовлено тим, що проведення процесуальних дій у режимі ВК має деякі особливості, наприклад, застосування ВК дає змогу учасникам «бути присутніми» під час проведення слідчої (розшукової) дії або судового засідання, не перебуваючи безпосередньо в приміщенні органу досудового розслідування, суду, використовуючи термінали, які розташовані в інших приміщеннях. Хід і результати слідчої (розшукової) дії або судового засідання, проведених у режимі ВК, відображаються як у пам'яті присутніх і тих осіб, що брали участь у їхньому проведенні, так і одержує певну фіксовану форму за допомогою технічних засобів відеозапису.

Використання ВК у судовому провадженні не суперечить змагальності, що передбачає самостійне обстоювання стороною обвинувачення і стороною захисту їхніх правових позицій, прав, свобод і законних інтересів (ст. 22 КПК України).

Факт перебування підсудного, потерпілого, свідка, експерта або іншої особи в приміщенні суду або іншому місці проведення процесуальної дії суттєво не впливає на здатність суду, прокурора або захисника відрізнити правдиві показання від неправдивих. Суд, отримуючи показання в режимі ВК, може враховувати майже всі нюанси поведінки, які виявляються під час особистого спілкування, тому використання ВК цілком узгоджується із засадою безпосередності дослідження доказів (ст. 23 КПК України) та не має суттєвих недоліків у порівнянні з традиційними способами одержання показань, не створює нездоланного бар'єру для ефективної комунікації між учасниками процесуальної дії, не має кардинальних відмінностей в оцінці показань. Підсудний, потерпілий, свідок та інші особи доступні суду, стороні захисту та стороні обвинувачення і можуть бути допитані за всіх обставин, що мають значення для кримінального провадження. Особа безпосередньо не знаходиться в приміщенні, у якому перебуває суд, однак її віддалена присутність забезпечується ВК. Вона надає можливість заявляти клопотання, подавати докази, брати участь у їхньому дослідженні.

Використання ВК як заходу безпеки може бути пов'язане з обмеженням процесуальних гарантій, прав інших учасників кримінального провадження. У зв'язку з цим вважаємо за необхідне звернути увагу на таке: використання розглянутого процесуального заходу безпеки в кримінальному провадженні у разі дотримання певних умов є сумісним із засадою безпосередності дослідження доказів і правом підозрюваного (обвинувачуваного) на захист; проведення допиту в режимі ВК в умовах, що виключають ідентифікацію особи, є допустимим, якщо зі справжніми даними особи, щодо якої здійснюється захист, під час досудового розслідування або судового розгляду можуть ознайомитися прокурор, що здійснює нагляд за додержанням законів і суд; показання анонімних свідків мають бути

отримані судом із дотриманням засади змагальності. Обвинувачуваний (підсудний) при цьому повинен мати можливість бути присутнім під час допиту та спостерігати за поведінкою свідка. Недотримання цього порядку є порушенням права конфронтації, передбаченого п. «d» ч. 3 ст. 6 Конвенції про захист прав людини й основоположних свобод від 04.11.1950 р. [3]. Надання обвинувачуваному можливості ставити запитання анонімним свідкам у письмовий формі через суддю є недостатньою мірою для забезпечення права обвинувачуваного на допит; обґрунтування обвинувачення виключно на показаннях анонімних свідків є недопустимим. Вони повинні бути підтвержені іншими доказами; показання анонімного свідка підлягають ретельній перевірці; рішення про проведення допиту в режимі ВК в умовах, що виключають ідентифікацію свідка, потерпілого, іншого учасника процесу, повинно бути обґрунтованим.

Порядок проведення судового провадження в режимі ВК має деякі особливості, що відрізняють його від загального порядку судового розгляду. Під час спілкування за допомогою ВК необхідно переконатися, що ніщо не перешкоджає особі вільно давати показання, заявляти клопотання, надавати докази тощо. Ця обставина має суттєве значення для допустимого використання в кримінальному провадженні доказів, отриманих завдяки ВК. Проведення процесуальної дії в режимі ВК повинно бути організоване так, щоб було видно не тільки її учасників, але й усе приміщення, у якому вона здійснюється, а також усіх осіб, що беруть участь або присутні під час його проведення, з метою спостереження за їхньою реакцією на конкретні показання або поставлені питання. Учасникам кримінального провадження має бути забезпечена можливість чути та бачити хід судового провадження, ставити запитання та отримувати відповіді, реалізовувати інші надані їм процесуальні права й виконувати процесуальні обов'язки, передбачені КПК України.

Сучасні технології ВК дають змогу бачити не тільки учасника процесуальної дії, але й усе приміщення, у якому він перебуває, що дозволяє уникнути так званого впливу «поза кадром».

Список використаних джерел

1. Про телекомунікації : Закон України від 18.11.2003 р. № 1280-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1280-15> (дата звернення: 17.02.2021).
2. Інструкція про порядок роботи з технічними засобами відеозапису ходу і результатів процесуальних дій, проведених у режимі відеоконференції під час судового засідання (кримінального провадження) : затв. наказом Державної судової адміністрації України від 15.11.2012 р. № 155. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0155750-12> (дата звернення: 17.02.2021).
3. Конвенція про захист прав людини й основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004 (дата звернення: 17.02.2021).

References

1. Pro telekomunikatsii : Zakon Ukrainy vid 18.11.2003 r. № 1280-4 [On Telecommunications]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1280-15> (data zvernennia: 17.02.2021) [in Ukrainian].
2. Instruktziia pro poriadok roboty z tekhnichnymy zasobamy videozapysu khodu i rezultativ protsesualnykh dii, provedenykh u rezhymi videokonferentsii pid chas sudovoho zasidannia (kryminalnoho provadzhennia) : zatv. nakazom Derzhavnoi sudovoi administratsii Ukrainy vid 15.11.2012 r. № 155 [Instructions on the procedure for working with technical means of video recording of the course and results of procedural actions carried out in the mode of videoconference during the court session (criminal proceedings)]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0155750-12> (data zvernennia: 17.02.2021) [in Ukrainian].

3. Konventsiia pro zakhyst prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod vid 04.11.1950 r. [Convention for the protection of human rights and fundamental freedoms]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004 (data zvernennia: 17.02.2021) [in Ukrainian].

Smyrnov Maksym,
PhD in Law, Associate Professor
(National University «Odessa Law Academy», Odessa)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4563-5902>

VIDEOCONFERENCE AS A PROCEDURAL FORM OF USING INFORMATION TECHNOLOGIES IN CRIMINAL PROCEEDINGS OF UKRAINE

The article deals with specific controversial issues concerning features of using videoconferencing in criminal proceedings in general as well as at its specific stages; also own conclusions and propositions are justified which are aimed at further development of criminal procedural legislation of Ukraine with the regard to the questions raised. The essence, meaning, advantages, current state, and perspectives of using videoconferencing in criminal proceedings of Ukraine and the area of international cooperation among the states in criminal justice are examined. The state of legal regulation of using videoconferencing in criminal proceedings is analyzed. Code of Criminal Procedure of Ukraine provides for using videoconferencing both in criminal proceedings of Ukraine and criminal proceedings with a foreign element. Based on the analysis of grounds and procedure of video-conferencing features of its usage both in criminal proceedings of Ukraine and in the area of international cooperation among the states in criminal justice are identified. Videoconferencing can be used based on the decision of an investigator, prosecutor, investigative judge, or court in each case taking into account circumstances of criminal proceedings and subject to grounds provided for by the Code of Criminal Procedure of Ukraine. Before the start of investigative (search) action or court session using video-conferencing one shall ensure that nothing prevents a person from giving testimony, making motions, providing evidence, etc. This fact is essential for the admissibility of evidence used in criminal proceedings obtained using videoconferencing. Conducting requested procedural actions by video-conferencing ensure that an accused person, a victim, and other participants have an opportunity to express themselves on the raised issues, make arguments aimed to rebut the conclusions of the opposing party, provide evidence and make motions during pre-trial investigation or trial. Specificities of conducting a questioning using videoconferencing in the area of international cooperation as well as advantages of obtaining testimony from individuals put into custody or serving a sentence in a foreign state using videoconferencing compared to traditional means are formulated. The issue of interrelation between videoconferencing and principles of criminal proceedings is examined and it is showed that using videoconferencing is fully consistent with principles of criminal proceedings. Videoconferencing is one of the procedural forms of using information technologies in criminal proceedings and is used to conduct an action, participants of which are geographically separated one from another and thus communication among them are conducted using the communication technologies that support real-time image and voice transmission.

Key words: videoconferencing in criminal proceedings; questioning by having a videoconference; procedure and features of using videoconferencing.

Надіслано до редколегії 01.03.2021
Рекомендовано до публікації 09.03.2021